

Ifjúságunknak több mint 103 millió forint

Az Állami Ifjúsági Bizottság most elkészült, 1979. évi terve 103,5 millió forintot szán az ifjúság turisztikai és kulturális lehetőségeinek bővítésére, a közművelődési intézményhálózat fejlesztésére, valamint a fizikai dolgozók gyermekei továbbtanulásának segítésére.

Az új évben 44 ezer kedvezményes bérletutalványt bocsátanak ki, melyek beválthatók a fővárosi és vidéki színházakban, hangverseny- és operaszínházakhoz, valamint a TIT által indított főiskolai-egyetemi előkészítő tanfolyamok díjainak befizetésénél. Az AIB 890 ezer forinttal támogatja a szakmunkástanulók hangverseny látogatását. Turisztikai-üdülési kedvezményekre 38,6 millió forintot kíván fordítani a bizottság. Külön támogatja — 7 millió forinttal — az úttörők és kisdob-

sok csapat- és vándortáborozását. Az országjárást 400 ezer tízforintos utalvánnyal segíti: ezeket az étkezésnél és a szállások igénybevétele-nél használhatják fel a szakmunkástanulók és a középiskolások.

Ha millió forint jut az úttörő-, az ifjúsági klubok és táborok felszerelésére, valamint játszótérre létesítésére. Jelentős összeget kaphatnak azok az iskolák, amelyek klubjait és sportlétesítményeiket a szünidőben és hétvégeken is a fiatalok rendelkezésére bocsátják.

A fizikai dolgozók gyermekeinek továbbtanulását 2—4 ezer forint összegű ösztöndíjjal támogatja (16 ezer középiskolási). Huszonegyezer középiskolási egyetemi előkészítőt levelező úton, tízezerét pedig táborozási formában segíti az AIB.

Magyarok az Angara mellől

— Mit szól hozzá?
— Egy gyermekdal jut eszembe.
— Melyik?
— A címét nem tudom, de valami olyasféle szövege van, hogy jég a cipője, hó a szakáll.
— Stimmel. Még szerencse, hogy a fényképezőgép nem fagyott be.
— Befagyhatott volna?
— Minusz 50 Celsius-fokon?
— Az már szinte hihetetlen!
— Szegeden, de Uszty-Ilmszkben? Ott szokott még annál hidegebb is lenni.
— Olyankor jó behúzódni valami meleg helyre...
— Mi olyankor is dolgozunk. A cellulózgárr építése egy percre sem állhat meg. Felveszünk hat-hét réteg ruhát. Igaz, ha olyankor valaki meglökne bennünket, úgy dölnénk el, mint a zsák.
Kéri József, akit Szibéria új városában montázsliknak tisztelnek, eltöpreng egy kicsit:

— Itthon, a gumigyárban el sem tudtam képzelni, hogy ilyen körülmények között is lehet dolgozni...
— És?
— A gyár építkezésén tizenöt éven dolgoztunk, a városban ötvenéves munkás van. Két év alatt kinőtt, és szinte szó szerint a földből egy új város. Én a kezdetektől nem is tudom, azt csak Gabi látta a szegediek közül.

Gabi, azaz Zsíros Gábor, aki most itt ül velem szemben, gimnazista diáknak látszik, pedig 1976 augusztusa óta birkózik a tajgával.

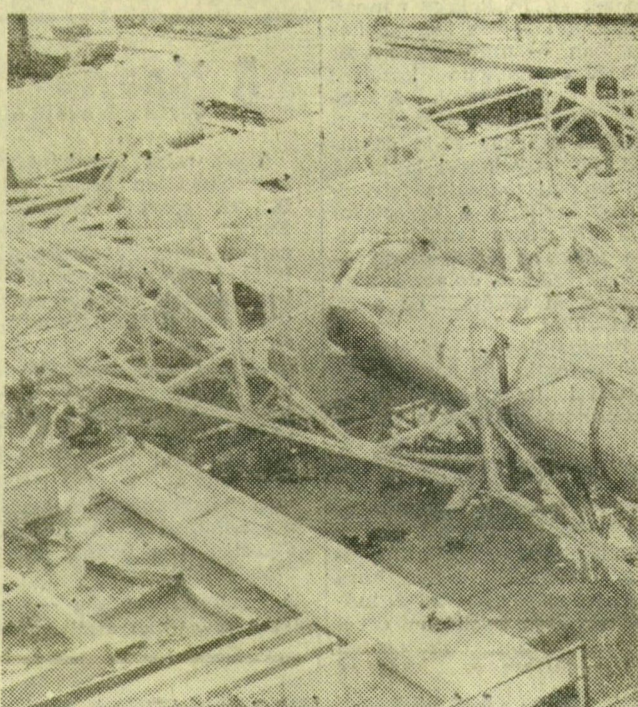
— Kezdetben furcsa volt...
— Mi?

— Az egyszerűbbel kezdem. A tajgában még a malter is más; nálunk ugye homok és mész keveréke, ott pedig homok és cement. Aztán ott másképp van más is, az épületek alapjait, ha kell, húsz méterre is leássák. Minden ház védve van az esetleges földrengéstől.

— Uszty-Ilmszk?

— Szép. Nekem kétszeresen az. Ott értem meg igazán felnőtt emberré, s ott szerezttem feleséget is.

A feleség szóra felkapja a fejét Zsíros Gáborné Locan Alla Eduardovna, aki a Kijev melletti Irszanszkból került a szibériai városba. Elmosolyodik.

A cellulózgárr alkatrészei mellett parányok látszik a mindent létrehozó ember

— A feleségem szakmája — mondja a fényképész — mondja a büszke ifjú férj.

— És mit csinál az építkezésen?

— Szobafestő!

Ahogy tovább beszélgetünk, kiderül, hogy nemcsak a három irszanszki lány, de további nyolcvan szovjet menyecske kötött házasságot magyar fiúkkal a városban az eltelt idő alatt.

Alla egy nevet mond:

— Varró Mária.

A férje pedig el is magyarázza, hogy Alla miért említi Mária nevét:

— Tőle tanulnak az aszszonyok magyarul.

— Ami igazán meglepett — veszi át a szót Kéri József —, az orosz vendégismeret. Míg ki nem mentünk, csak a magyaros vendégismeretéről tudtunk, de van orosz vendégismeret is, mind a ketten közös brigádban dolgozunk, s rendszeresen hívunk is bennünket. Januárban — már készülök rá — névadóra vagyok hivatalos. Ott lesz az egész Ivanov brigád.

— Nyáron mind a ketten hazajönnek. Mit hoznak emlékül?

— Azt, hogy sokféle nemzet fia volt ott — mondják

— és az Angarát. Ahol öt méter mély, még ott is a meder aljára látni, a folyó sohasem fagy be, télen gőzölög, mint a tajga, mint a tea, amit odakinn megszerettünk.

Petri Ferenc

Akadémiai díjak

A Magyar Tudományos Akadémia elnöke, dr. Szentágotthai János egyetemi tanár a napokban adta át az Akadémia budapesti székházában az országos kutatási témák díjait. A szegedi kutatók közül e kitüntetést kapta dr. Kovácsné László Aranka, a Szegedi Orvostudományi Egyetem adjunktusa, az orvostudományok kandidátusa A génhorodózik kimutatása veleszületett enzimhiányos körkerekben című tanulmányáért.

Dr. Szőkefalvi-Nagy Béla akadémikus, a Szegedi Akadémiai Bizottság elnöke néhány nappal ezelőtt ünnepélyes keretek között adta át az 1977—78. évre a napilapokban is meghirdetett, valamint az ez évre a SZAB szakbizottságai által kiírt pályázatok díjait és jutalmait.

A Szegedi Akadémiai Bizottság döntése alapján első díjat nyert dr. Zentay Tibor geológus (Szeged); dr. Moirés László — dr. Kupecz Ilona orvosok (Szeged); dr. Varga Károly — dr. Kiricsi Imre — Argai Gyula vegyészek (Szeged). Második díjat kapott dr. Bohner József — dr. Morva László orvosok (Baja); Beliczay István erdőmérnök — dr. Marián Miklós ornitológus (Szeged).

Kiemelt jutalomban részesült dr. Völgyi László

geológus (Szolnok), dr. Farakas Teréz és munkatársai, orvosok (Szeged), Toima József tanár (Szeged), Gyémánt Irén tanár (Szeged), Totik Vilmos matematikus (Szeged) és Szabó Gábor fizikus (Szeged).

Jutalomban részesült Tóth Ferencné történész (Szeged), Sági Ferenc vegyész — S. Lomniczi Hajnalka laboráns (Szeged), dr. Nehéz Rudolf vegyész (Szeged), dr. Nagy Ferenc — dr. Bodnár László jogászok (Szeged), dr. Rózsa József állatorvos (Szeged), Kürtösi Katalin gyakornok (Szeged), dr. Pál Attila orvos (Szeged), Sindely Pál tanár (Szeged), Nagy Elemér — Nagy Elemér matematikusok (Szeged). Vashegyi Ágnes egyetemi hallgató (Szeged) és Lajos Katalin főiskolai hallgató (Szeged).

A SZAB az idén is pályázatot írt ki a környezetvédelmi szemléletre nevelés és a kutatómunkába bevezetés céljából középiskolások részére. A beérkezett dolgozatok közül 29 tanulómunkáját jutalmazták. Közülük a szegedi Radnóti Miklós gimnázium tanulóit (Farkas Csamangó, Erika, Nehéz Ilkó, Dux Mária, Szabó Sándor, Agoston István, Tar Anikó, Sárkány Ilona, Kovács Gabriella, Fekete Éva, Börcsök Gabriella — Harman Andrea, Páráz Agnes, Szalay Kornélia,

kérnek és szívesen végeznek pártmegbízást. Részt vesznek különböző munkabizottságokban, pártcsoportvezetők. Az irányítás, a jobb tájékoztatás egyik módszereként kialakították a területfelelősi rendszert, amely a kerületi vezetőség tagjaiból tevődik össze. Minden vezetőségi tag egy-egy körzeti alapszervezetet patronál. Módszerbeli segítségért adnak a munkatervek elkészítéséhez, a gyakorlati pártmunka végrehajtásához. Jól kezdemenyéztek például az is, hogy Tarjánban létrehozták a pártcsoportok és a lakóbizottságok politikai, szervezeti együttműködését. Ennek célja a lakosság tájékoztatása politikai és gazdasági kérdésekről, és ösztönözni a közéleti tevékenységre.

A Tarján I. pártalapszervezet felkarolta, mint új mozgalmat a Révai József Általános Iskola 1927-es Váci Mihály Úttörőcsapata Lepke örsének kezdeményezését. A VI. osztályos tanulók közül — Németh Tünde, Komár Anikó, Scheibel Éva, Pálkó Sarolta, Major Gabriella, Szabó Ilkó, Egri Erzsébet, Kóti Anikó, Karádi Éva, Kiss Zsuzsanna, Fodor Klára, Tasnádi Gabriella — elfatározták, hogy az őrs és a pártalapszervezet között szoros kapcsolatot teremtenek, s ennek nevet is adták: Egy órs — egy párttag mozgalmat. Az alapszervezetből eddig tizenöt párttag jelentkezett az órs felhívására, s van, akit már tiszteletbeli úttörővé választottak.

Szorgalmazták a kerületben levő üzemek pártszerveivel is a jobb kapcsolat kialakítását, amely Petőfitelepen és Felsővároson eredményes is, éppen a közhasznú társadalmi munka összehangolásában, általában a kerületet érintő várospolitikai kérdések megoldásában. Ennek az együttműködésnek — amelyet tovább kell szélesíteni — más célja is van. Jó változások tapasztalhatók eddig a nyugdíjba vonult és

a kerületben lakó párttagok átjelentkezésében. Egyre több üzemi és intézményi alapszervezet képviselője kíséri el átjelentkezésük a nyugdíjas párttagot leendő alapszervezetébe. Nem formáság, pusztán bemutatás ez, hanem érdemi tájékoztatás az illetőnek a munkában, a mozgalomban kifejtett tevékenységéről, érdemeiről. Ennek alapján — miután beszélgettek is vele — könnyen eldönthető, hogy milyen jellegű pártmunkát adjanak neki, amelyet képessége és ereje szerint el is tud végezni.

Ez a szép, kedves kötelesség — sajnos még nem általános, nem mondható el minden üzem, vállalat, gyár, intézmény pártszerveinek gyakorlatáról. A körzetekben ugyan igyekeznek segíteni a nyugdíjba került párttagoknak, hogy minél hamarabb és zökkenőmentesen illeszkedjenek be új helyzetükbe. Elosztatják a ketyéket, amelyek nyugdíjazáskor viharznak bennük. Ráébresztik őket arra, hogy a közösségért végzett munkájukkal továbbra is épp olyan hasznosak a társadalomnak, mint amikor még erejük birtokában voltak.

Az MSZMP II. kerületi vezetőségének az a tapasztalata, hogy az üzemi, az intézményi, a vállalati pártszervek még mindig nem fordítanak eléggé gondot a nyugdíjba vonuló párttagjaik felkészítésére. Nem elég csak az ünnepélyes elbúcsúztatás, az érdemek, a jó emberi tulajdonságok felsorolása, egy meleg kézszorítás — és mindez a nyugdíjazáskor. Jóval ezelőtt kell beszélgetni velük, hogy a pihenés éveinek megkezdése átmenetileg se okozzon törést a közösség dolgai iránt. Beszélgetni kell velük arról is, hogy a megszokott kollektívától megválni ugyan fájdalmas érzés, de jó elvtársakra találnak lakóhelyük pártalapszervezetében is, ahol a velük való munkálkodás éppoly dicséretes, mint a munkahelyen volt.

A párttag jogai és kötelességei éppúgy érvényesek a nyugdíjazás után is, mint előtte volt. A párt szervezeti szabályzata minden pontja éppúgy érvényes rájuk nézve, mint előtte volt. Mindezt — és ha van, a problémákat is — szeretettel, a kölcsönös megbecsülés hangján szabad — lehet csak! — megbeszélni, hogy beilleszkedjék új helyzetükbe, az új kollektívába minél simább legyen.

L. F.

Az Állami Biztosító új szolgáltatásai

Az Állami Biztosító — figyelembe véve ügyfelei javaslatait és követve a lakosság igényeit — 1979-ben is szolgál újdonságokkal, bővíti a biztosítási lehetőségeket. Január 1-től a háztáji gazdaságok anyagi biztonságát érdekében két új fajta — a jelenlegi állattartási és értékesítési célokat jobban szem előtt tartó — egyéni sertésbiztosítást vezetnek be. A feltételekről az AB fiókjában részletesen tájékoztatják az érdeklődőket.

A jövő év elején ugyancsak a lakossági szolgáltatások körében bevezetik a hitel-fedezeti életbiztosítást, amely a hosszú lejáratú kölcsönök anyagi fedezetéül szolgál. Köthető lesz például minimális térítési díj ellenében 20—30 éves katasztrofális vagy vásárlási OTP kölcsönre. Ha a hitel felvevője a kölcsön lejártá előtt meghal, a hátralevő adósság nem terheli a hozzátartozókat, a családot, a biztosító fizeti ki helyettük.

Szegedi olajmezők „karácsonyfája”

Az olajbányászok szóhasználatában „karácsonyfának” nevezik a termelésre kialakított kutak szerteágazó zárószervezetét. Ebben a különleges „karácsonyfaerdőben” töltötték az ünnepeket a szegedi szénhidrogén-medence ügyeletes olajbányászai és műszaki dolgozói.

Az olajmező több mint egy évtizedes fennállása óta több mint félezer ilyen „karácsonyfát” állítottak fel, amelyeken egyébként az év elejétől az olaj mellett három és fél milliárd köbméter földgáz bocsátottak ki.